

1.1 මතය ව්‍යාචනය

සීමාසහිත ශ්‍රී ලංකා තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණ නියෝජිතායතන (පෞද්ගලික) (“සමාගම”) සහ සමාගමේ හා එහි පරිපාලිත සමාගම්වල (“සමූහය”) 2018 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ ලාභ හා අලාභ ප්‍රකාශනය, හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්, සාරාංශගත වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලින් සමන්විත 2018 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාව සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත්කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

සමාගමේ හා සමූහයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව මම මතයක් ප්‍රකාශ නොකරමි. මතය ව්‍යාචනය සඳහා පදනම කොටසේ සාකච්ඡා කර ඇති කරුණුවල වැදගත්කම හේතුවෙන් මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් විගණන මතයක් සඳහා පදනමක් සැපයීමට ප්‍රමාණවත් සහ උචිත විගණන සාක්ෂි ලබාගැනීමට මා හට නොහැකි විය.

1.2 මතය ව්‍යාචනය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මම මතයක් ප්‍රකාශ නොකරමි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාර්ශවයන්ගේ වගකීම්

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍ය වන අභ්‍යන්තර පාලනයන් තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී, සමාගම හා සමූහය අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමේ හැකියාව තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීමක් වන අතර, කළමනාකාරීත්වය සමාගම ඇවර කිරීමට අදහස් කරන්නේ නම් හෝ වෙනත් විකල්පයක් නොමැති විටදී මෙහෙයුම් නැවැත්වීමට කටයුතු කරන්නේ නම් හැර අඛණ්ඩ පැවැත්මේ පදනම මත ගිණුම් තැබීම හා සමූහයේ අඛණ්ඩ පැවැත්මට අදාළ කරුණු අනාවරණය කිරීමද කළමනාකරණයේ වගකීමකි.

සමාගමේ හා සමූහයේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධ වගකීම, පාලනය හා සම්බන්ධ පාර්ශව විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව, සමූහයේ වාර්ෂික සහ කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යාම අවශ්‍ය කෙරේ.

1.4 විගණන විෂය පථය (මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම)

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණකගේ වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සෑමවිටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක්

නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන් ඇතිවිය හැකි අතර, මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි බලපෑමක් විය හැකි බව අපේක්ෂා කෙරේ.

මා විසින් වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසු බවින් යුතුව ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය කරන ලදී. තවද,

- වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන්ගේ අවදානම් හඳුනාගැනීමේදී හා තක්සේරු කිරීමේදී අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පටිපාටි සැලසුම් කිරීමෙන් වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවන්නාවූ අවදානම් මඟහරවා ගැනීමට, ප්‍රමාණවත් සහ සුදුසු විගණන සාක්ෂි ලබාගැනීම මාගේ මතයට පදනම් වේ. වරදක් නිසා සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවක් හේතුවෙන් සිදුකරන ලද ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයක් හඳුනා නොගැනීම මගින් සිදුවන්නාවූ බලපෑම ප්‍රබල වන අතර, දුස්සන්ධානය, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීම, වේතනාන්විත මඟහැරීම හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මඟහැරීම වංචාවක් ඇතිවීමට හේතුවේ.
- අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පටිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස සමාගමේ අභ්‍යන්තර පාලනය සම්බන්ධයෙන් අවබෝධයක් ලබා ගන්නා ලද නමුත්, අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳ මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමට අදහස් නොකරයි.
- කළමනාකරණය විසින් අනුගමනය කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය සහ යොදා ගන්නා ලද ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල හා සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම්වල සාධාරණත්වය ඇගයීම.
- සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් හේතුවෙන් සමාගමේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක අවිනිශ්චිතතාවයක් තිබේද යන්න සම්බන්ධයෙන් ලබාගත් විගණන සාක්ෂි මත පදනම්ව ගිණුම්කරණය සඳහා ආයතනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ පදනම යොදා ගැනීමේ අදාළත්වය තීරණය කරන ලදී. ප්‍රමාණවත් අවිනිශ්චිතතාවයක් ඇති බවට මා නිගමනය කරන්නේ නම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඒ සම්බන්ධයෙන් වූ හෙළිදරව් කිරීම්වලට මාගේ විගණන වාර්තාවේ අවධානය යොමු කළ යුතු අතර, එම හෙළිදරව් කිරීම් ප්‍රමාණවත් නොවන්නේ නම් මාගේ මතය විකරණය කළ යුතු වේ. මාගේ නිගමනයන් විගණකගේ වාර්තාවේ දිනය දක්වා ලබා ගන්නා ලද විගණන සාක්ෂි මත පදනම් වේ. කෙසේ වුවද, අනාගත සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් මත අඛණ්ඩ පැවැත්ම අවසන් විය හැකිය.
- හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය සහ අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණ අයුරින් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත් බව ඇගයීම.

හැකිතාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථයද පුළුල් කර ඇත.

- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කළ සමාගමේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ද යන බව;
- යම් අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ සමාගමේ පාලක මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව, සමාගම ක්‍රියාකර ඇති බව,
- සිය බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව,
- සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීති රීතිවලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව,

1.5 මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.5.1 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම පිළිබඳ අභ්‍යන්තර පාලනය

ගනුදෙනු කළමනාකාරීත්වයේ පොදු සහ නිශ්චිත අධිකාරී බලය සහිතව ක්‍රියාත්මක කිරීම, අදාළ වන වාර්තාකරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට අවශ්‍ය වන පරිදි ගනුදෙනු සටහන් කිරීම සහ වත්කම් සඳහා ගිණුම් කටයුතුභාවය පවත්වාගෙන යාම, කළමනාකාරීත්වයේ පොදු සහ නිශ්චිත අධිකාරී බලය සහිතව පමණක් වත්කම්වලට ප්‍රවේශ වීම, සටහන් කරන ලද වත්කම් සඳහා වූ ගිණුම්කටයුතුභාවය පවත්වා වත්කම් සමඟ සාධාරණ කාල වකවානුවලදී සැසඳීම සහ වෙනස්කම් ඇතොත් ඒවා සම්බන්ධයෙන් නිසි පියවර ගැනීම ආදිය සඳහා සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාගැනීමට ප්‍රමාණවත් “මනාලෙස සැලසුම් කරන ලද” අභ්‍යන්තර ගිණුම්කරණ පාලන පද්ධතියක් ආයතනය විසින් පවත්වාගෙනයාම අවශ්‍ය වේ.

1.5.2 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී දේපළ පිරිසත හා උපකරණ ප්‍රත්‍යාගණනය කර කිබුණද ස්ථාවර වත්කම් ලේඛණයක් හා ප්‍රත්‍යාගණනය කිරීමේ පදනම නොමැතිවීම නිසා 2018 දෙසැම්බර් 31 දිනට වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත් දේපළ පිරිසත හා උපකරණ අගයෙහි නිවැරදිතාවය විගණනයට නිශ්චය කර ගැනීමට නොහැකි විය.	වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනයක් ලවා සත්‍යාපනය සිදු කරන ලද අතර ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි නොවන වත්කම් හඳුනාගෙන වටිනාකම ස්ථාවර වත්කම් ලේඛණයට ඇතුළත් කර ඇත. වෘත්තීය සුදුසුකම්ලත් තක්සේරුකරුවෙකු ලවා තක්සේරු කිරීමේ අවශ්‍යතාවයක් නොමැති අතර තක්සේරුකරු ලබාදුන් පොත් අගය ප්‍රත්‍යාගණන වටිනාකම සේ සලකා ඇත.	ප්‍රත්‍යාගණන අගයන් ඇතුළත් කර ස්ථාවර වත්කම් ලේඛණයක් පවත්වා ගත යුතුය. එසේම වත්කම් ප්‍රත්‍යාගණනය කරන ලද පදනමද විගණනයට ඉදිරිපත් කළ යුතුය.

1.5.3 නොසැසඳූ පාලන ගිණුම්

විෂයය	මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව වටිනාකම	සනාථ කරන ලද ශේෂ අනුව වටිනාකම	වෙනස	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
ණයහිමි ශේෂ	රු. 42,293,094	රු. 76,609,931	රු. 34,316,837	ශේෂ සනාථ කරන ලෙස දන්වා අදාළ ආයතන වෙත ලිපි යවා ඇත.	නොසැසඳීම් නිරවුල් කරගත යුතුය.

1.5.4 සමාගමේ හා සමූහයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
2018 දෙසැම්බර් 31 දිනට මුළු වත්කම් ඉක්මවූ මුළු වගකීම්වල වටිනාකම රු.1,525,628,004 ක් වූ අතර සමාගමේ ජංගම වත්කම් ඉක්මවූ ජංගම වගකීම්වල වටිනාකම රු.1,527,245,089 ක් විය. ඒ අනුව සමාගමේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ අවිනිශ්චිතතාවයක් පවතින බව නිරීක්ෂණය වූවද සමාගමේ කළමනාකරණය විසින් ඵලදායී තත්ත්වයන් මගහරවා ගැනීමට ක්‍රියාමාර්ග ගෙන නොතිබුණි.	වර්ෂ ගණනාවක් මුදල් අමාත්‍යාංශය වෙතින් ප්‍රමාණවත් අරමුදල් නොලැබීම මේ සඳහා හේතු විය. කෙසේ වෙතත් 2020 වර්ෂය අවසන් වන විට 2019 වර්ෂය අවසානයේ අතැති බිල්පත් නිරවුල් කිරීම සඳහා රු. මිලියන 1,839 ක් ලැබීම හේතුවෙන් මෙම තත්ත්වය බොහෝ දුරට මඟ හැරී ඇත.	කළමනාකාරීත්වය විසින් මෙවැනි තත්ත්වයන්ගෙන් මිදීමට අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතු අතර අදාළ තත්ත්වයන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල හෙළිදරව් කිරීමටත් කටයුතු කළ යුතුය.

1.5.5 විගණනය සඳහා ලිඛිත සාක්ෂි නොමැතිවීම

විෂයය	නොසැපයූ විගණන සාක්ෂි	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
සමාගමේ වැටුප් පිළියෙළ කිරීම, ආහාර සැපයීම හා ආරක්ෂක සේවා සැපයීම.	සේවා සැපයීමට අදාළව දෙපාර්ශවය අතර ඇති කර ගත් ගිවිසුම්	සමාගමේ ලේඛන තුළ නොමැත.	අදාළ විගණනයට ඉදිරිපත් කළ යුතුය.

1.6 නීති, රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණ ආදියට අනුකූල නොවීම

නීති, රීති, රෙගුලාසි ආදියට යොමුව	අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) 2007 අංක 07 දරන සමාගම් පනත (i) 133 (1) වගන්තිය	සමාගමේ මහාසභා නොතිබුණි	presnert	සමාගම් විධිවිධාන පනතේ ප්‍රකාර වාර්ෂික මහා සභා රැස්වීම් පැවැත්විය යුතුය.
(ii) 185 වගන්තිය	විශාල ගනුදෙනු වැටෙන රු.121,019,650 ක් වටිනා “ණැනසැල” වත්කම් හා වටිනා විවිධ උපකරණ සම්බන්ධයෙන් ප්‍රකාරව කටයුතු කර නොතිබුණි.	වරලත් ආයතනයක් හඳුනාගෙන පවතින වටිනාකම් ස්ථාවර වත්කම් (ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි හැර) ලේඛනයට ඇතුළත් කිරීමට කටයුතු කර ඇති අතර වෘත්තීය සුදුසුකම් ලත් තක්සේරුකරුවකු ලවා තක්සේරු කිරීමේ අවශ්‍යතාවයක් නොමැත	පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.

(ආ)2003 අංක 27 2010 - 2012 වර්ෂ ICTA ආයතනයේ පාලනයෙන් පනතේ විධිවිධාන දරන තොරතුරු සඳහා වූ ප්‍රථම ඩිජිටල් බැහැරවූ හේතූන් නිසා අමාත්‍ය ප්‍රකාරව කටයුතු කළ හා සන්නිවේදන රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්තිය පිළියෙළ මණ්ඩල අනුමැතිය ප්‍රමාද වී ඇති යුතු වේ. කාක්ෂණ පනතේ කර නොතිබුණු අතර එම නමුත් 2019 වර්ෂයේ ජාතික 6 (2) වගන්තිය ප්‍රතිපත්තිය ප්‍රතිව්‍යුහගත ඩිජිටල් ප්‍රතිපත්තියක් සකස් කර කිරීමේ කටයුතු සඳහා රේඛීය අමාත්‍යාංශය හරහා අමාත්‍ය මණ්ඩල අමාත්‍ය මණ්ඩලයට ඉදිරිපත්කර අනුමැතිය ලැබී ඇත. නොතිබුණි.

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

සමාලෝචිත වර්ෂයේ මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵලය සමාගමේ හා සමූහයේ පිළිවෙළින් රු.329,778,080 ක හා රු.292,793,598 ක අතිරික්තයක් වූ අතර ඊට ප්‍රතිරූපිත ඉකුත් වර්ෂයේ සමාගමේ හා සමූහයේ පිළිවෙළින් රු.1,635,436,951 ක හා රු.1,624,891,509 ක ඌනතාවයක් විය. ඒ අනුව සමාගමේ හා සමූහයේ මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයෙහි පිළිවෙළින් රු.1,965,215,031 ක හා රු.1,917,685,107 ක වර්ධනයක් නිරීක්ෂණය විය. මෙම වර්ධනයට සමාගමේ හා සමූහයේ ප්‍රදාන ලැබීම් පිළිවෙළින් රු. 2,337,284,233 කින් හා රු.2,330,486,130 කින් වැඩිවීම ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වී තිබුණි.

2.2 අනුපාත විශ්ලේෂණය

ඉකුත් වර්ෂයේ සමාගමේ හා සමූහයේ ජංගම අනුපාතය පිළිවෙළින් 1:42 ක් හා 1:31 ක්වූ අතර සමාලෝචිත වර්ෂයේදී සමාගමේ හා සමූහයේ එම අනුපාතය 1:6 ක් විය.

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 කළමනාකරණ ක්‍රියාකාරකම්

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>ඉ-ශ්‍රී ලංකා ව්‍යාපෘතියෙහි ප්‍රධාන අරමුදල් සපයන්නා වශයෙන් ලෝක බැංකුවෙහි අවශ්‍යතාවය මත මූල්‍ය හා පරිපාලන අංශයන් සඳහා සම්පූර්ණ ස්වාධීනත්වය අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණයක් මත මෙම ආයතනයට හිමි වී තිබුණි. වර්තමානයේදී සම්පූර්ණයෙන්ම සමාගම ඒකාබද්ධ අරමුදල් මත යැපෙන නමුත් මූල්‍ය හා පරිපාලන ස්වාධීනත්වය තවදුරටත් අඛණ්ඩව පවතින බව නිරීක්ෂණය විය.</p>	<p>කැබිනට් සංදේශයක් හරහා මෙහෙයුම් ස්වාධීනත්වය ICTA ආයතනයට ලබා දී ඇති අතර අන්තර් අමාත්‍ය කමිටුව 2017 දී ICTA ආයතනයට මෙම පදනම මත දිගටම ක්‍රියාත්මක වියහැකි බවට එකඟ විය.</p>	<p>රජයේ ඒකාබද්ධ අරමුදලෙන් මුදල් ලබා ගන්නා ආයතනයක් වූ විට මූල්‍ය හා පරිපාලන ස්වාධීනත්වය තවදුරටත් අවශ්‍යවේද යන්න සලකා බැලිය යුතුය</p>

3.2 ව්‍යාපෘති ප්‍රමාදවීම

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) 2017 වර්ෂයේ ආරම්භ කර අවසන් නොකරන ලද වටිනාකම රු.මිලියන 6104.52 ක් වූ ව්‍යාපෘති 37 ක් 2018 වර්ෂයේ ක්‍රියාකාරී සැලැස්මට ඇතුළත් කර ක්‍රියාත්මක කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි. ඉන් රු. මිලියන 759.25 ක් වටිනා ව්‍යාපෘති 11 ක් අතහැර තිබුණි.	මුදල් නොමැති වීම, ප්‍රමුඛතාවය නොදීම, අමාත්‍යාංශයට පැවරීම, පාර්ශවකරුවන්ගේ ගැටළු, CERT ආයතනයට පැවරීම ව්‍යාපෘති සම්පූර්ණ කිරීම, ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීම අත හැරීම, සැලැස්ම අවසන් නොවීම සහ කැබිනට් මණ්ඩලයක් නොමැති වීම ආදී කරුණු ප්‍රමාද වීම කෙරේ බලපා තිබුණි.	අවසන් නොවූ ව්‍යාපෘති ඉදිරි වර්ෂයේ ක්‍රියාකාරී සැලැස්මට ඇතුළත් කර හෝ ක්‍රියාත්මක කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.
(ආ) බිල් ඇන්ඩ් මෙලින්ඩා ගේට් පදනම (Bill and Melinda Gate Foundation) යටතේ ව්‍යාපෘති 3 ක් ක්‍රියාත්මක කිරීමට ලැබුණු රු.32,085,570 ක් ආයතනයේ මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම් සඳහා වැයකිරීම නිසා සමාලෝචිත වර්ෂයේ අවසන් කළ යුතු ව්‍යාපෘති 3 ක් නිම කිරීමට නොහැකි වී තිබුණි.	මහාභාණ්ඩාගාරයෙන් මෙහෙයුම් වියදම් සඳහා මුදල් නිදහස් නොකළ බැවින් මෙම මුදල් වියදම් කිරීමට සිදුවිය. රේඛීය අමාත්‍යාංශයෙන් අරමුදල් ඉල්ලා ඇති නමුත් නොලැබීම නිසා ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීමට නොහැකි විය.	ව්‍යාපෘති සඳහා ලැබුණු මුදල් ව්‍යාපෘති සඳහා පමණක් යෙදවිය යුතුය.

3.3 ප්‍රසම්පාදන කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) 2017 වර්ෂයේ සිට 2019 වර්ෂය දක්වා රු.මිලියන 225 ක වියදමින් ලංකාවේ පුස්තකාල 26 ක් ඩිජිටල්කරණය කිරීමට සැලසුම් කර තිබුණ අතර රු.මිලියන 48.6 ක් වැයකර පුස්තකාල 08 ක් ඩිජිටල්කරණය කර තිබුණි. ප්‍රතිපාදනය නොමැති වීම නිසා පුස්තකාල 18 ක වැඩ අවසන් කර නොතිබුණි.	එක් එක් ව්‍යාපෘති සඳහා මුදල් වෙන් කිරීම් ආයතනයට වාර්ෂික මුදල් ලැබීම් මත තීරණය වන අතර NPD යෝජනාව අනුව ඩිජිටල් පුස්තකාල 26 ක් සඳහා 2017,2018 හා 2019 වර්ෂ වල පිළිවෙලින් රු.මිලියන 47ක්, 107ක් සහ 71 ලෙස අනුමත මුළු ප්‍රතිපාදන මුදල රු.මිලියන 225 ක් විය. 2019 වර්ෂයේදී පුස්තකාල 05 ක් සඳහා රු.මිලියන 34 ක් ද 2018 දී පුස්තකාල 03ක් සඳහා රු. මිලියන 13.27 ක් ලෙස ලැබුණ සීමිත මුදල් මත වුවද පුස්තකාල 08 ක් ආදර්ශ ඩිජිටල් පුස්තකාල ලෙස සංවර්ධනය කර ඇත.	සැලසුම් ගත ඉලක්ක ලඟා කරගැනීමට ක්‍රියාකළ යුතුය.

(ආ) පුස්තකාල 05 ක් සඳහා මිල ගණන් ඇගයීම 2017 ප්‍රසම්පාදන සැලැස්ම ඇස්තමේන්තු වටිනාකම නොවැම්බර් 24 දින අවසන් කරන ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය. රු.මිලියන 4.6 ක් වූ ගෘහභාණ්ඩ ලද අතර ICTA උපකරණ මිලදී ගැනීම 2017 කළමනාකාරිත්වය වෙනස්වීම, වර්ෂයේ ප්‍රසම්පාදන සැලැස්මට මූල්‍යය බාධක, ප්‍රසම්පාදන කමිටු ඇතුළත් කර තිබූ නමුත් සාමාජිකයන් වෙනස්වීම වැනි ප්‍රසම්පාදන කටයුතු ප්‍රමාද වීම හේතු නිසා ප්‍රමාද වීම් සිදුවිය. හේතුවෙන් සමාලෝචිත වර්ෂයේදී මිලදී ගෙන තිබුණි.

(ඇ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ ප්‍රසම්පාදන අයවැය ප්‍රතිපාදන නොමැතිවීම, ප්‍රමාදයට හේතු වන කරුණු සැලැස්මේ ඇතුළත් වටිනාකම කල් දැමීම, නැවත ටෙන්ඩර් කිරීම සැලකිල්ලට ගෙන සැලසුම් රු.මිලියන 3,059 ක් වූ ව්‍යාපෘති අමාත්‍යාංශ විසින් මෘදුකාංග භාර සකස් කළයුතු අතර සැලසුම් 26 ක් සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී නොගැනීම, ප්‍රසම්පාදන කටයුතු කළ පරිදි ව්‍යාපෘති නිම ක්‍රියාත්මක කර නොතිබූ අතර ප්‍රමාදවීම සහ ප්‍රසම්පාදන කමිටු කිරීමට ද අවධානය යොමු රු. මිලියන 4.15 ක් වැය කරන පත්කරන ලෙස ඉල්ලුම් කිරීම කළ යුතුය. ලද ව්‍යාපෘති 03 ක් අතරමග අනුමැතිය නොමැතිවීම වැනි හේතු නවතා තිබුණි. ක්‍රියාත්මක මේ සඳහා බලපා තිබුණි. නොකරන ලද ව්‍යාපෘති 14 හි ප්‍රගතිය සියයට 2 සිට සියයට 60 දක්වා වූ පරාසයක් ගෙන තිබුණි.

3.4 මානව සම්පත් කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණය කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම නිර්දේශය

(අ) 2003 ජූනි 02 දිනැති අංක පීඊඩී/12 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වක්‍රලේඛය

(i) 9.2 ඡේදය
 මානව සම්පත් අයවැය හා ඒකාබද්ධ මානව සම්පත් සැලසුම් පිළියෙළ කර එය රාජ්‍ය ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තුවේ ලියාපදිංචි කර නොතිබුණි.
 ICTA ආයතනයට මෙහෙයුම් කටයුතු සඳහා නම්‍යතාවයක් ලබාදී ඇති අතර සෑම සේවකයෙකුම එක් අවුරුදු කාලයක් සඳහා කොන්ත්‍රාත් පදනම මත බඳවා ගනී. ඒ නිසා අනුමත කාර්ය මණ්ඩල ක්‍රමවේදය බලනොපායි. මේ සම්බන්ධයෙන් නව අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතියක් 2020 නොවැම්බර් මාසයේ ලැබී ඇත.
 වක්‍රලේඛයේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතු වේ.

(ii) 9.3.1 ඡේදය
 තනතුරු සඳහා බඳවා ගැනීමේ හා උසස් කිරීමේ පරිපාටියක් සමාගම විසින් පිළියෙළ කර නොතිබුණි.
 ඉ. ශ්‍රී ලංකා වැඩසටහන යටතේ කාර්ය මණ්ඩලය එක් අවුරුදු කොන්ත්‍රාත් කාලයකට බඳවා ගෙන තිබූ අතර භාණ්ඩාගාරයෙන් මුදල් ලබාදෙන විටද එම ක්‍රමවේදයම අනුගමනය කර ඇත. මේ සම්බන්ධයෙන් අවශ්‍ය කටයුතු සඳහා අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතියක් 2020 නොවැම්බර් මස ලබා දී ඇත.
 වක්‍රලේඛයේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව බඳවා ගැනීමේ හා උසස් කිරීමේ පරිපාටියක් සකස්කළ යුතුය.

3.5 ගිණුම් කටයුතුභාවය සහ යහපාලනය

3.5.1 මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කිරීම

විගණන නිරීක්ෂණය

2003 ජූනි 02 දිනැති අංක පීඊඩී/12 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වක්‍රලේඛයේ 6.5.1 ඡේදය ප්‍රකාරව ගිණුම් වර්ෂය අවසන් වී දින 60 ක් ඇතුළත මූල්‍ය ප්‍රකාශන සහ කෙටුම්පත් වාර්ෂික වාර්තාව විගණකාධිපති වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු වුවත් 2018 වර්ෂයෙහි මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කර තිබුණේ මාස 21 ක ප්‍රමාදයක් සහිතවය.

කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම

2016 හා 2017 වර්ෂවල මූල්‍ය ප්‍රකාශන 2020 ජනවාරි විගණකාධිපති වෙත ඉදිරිපත් කර ඇත. 2018 වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 2020 සැප්තැම්බර් මාසයේදී විගණකාධිපති වෙත ඉදිරිපත් කර ඇත.

ප්‍රධාන මූල්‍ය නිලධාරී තනතුර 2018 ඔක්තෝම්බර් සිට 2019 ජූනි දක්වා පුරප්පාඩු වී තිබීම, ප්‍රමාදය සඳහා හේතුවූ බවත් සඳහන් කරමි.

නිර්දේශය

වක්‍රලේඛයේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන හා කෙටුම්පත් වාර්ෂික වාර්තාව විගණකාධිපති වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතුය.